

Menighedsraadet forældet, valgt maaske ud fra helt andre Forudsætninger end dem, der saa forelaa, og Sognemenigheden, som den stod i Øjeblikket, fik da forholdsvis ringe Indflydelse. Her aabnes nu en Mulighed for, at i det Øjeblik, Præsteembedet skal besættes, faa ogsaa de Stemninger, de Ønsker, der findes i Sognemenigheden, noget mere Indflydelse paa Embedets Besættelse, end de havde efter Loven af 1903 og den senere Forordning.

Saa er der en lille, efter min Mening betydningsfuld og frisindet Bestemmelse, som for øvrigt, hvor underligt det end lyder, er tagen fra det kirkelige Udvalgs Forslag om Menighedsraad og Kirkeforfatning. Dette Forslag om Menighedsraad følger for øvrigt Kultusministeren Paragraf for Paragraf, han foretager enkelte frisedede Ændringer deri, men ellers følger han det Paragraf for Paragraf, og den Bestemmelse, jeg her sigter til, fandtes ogsaa der, nemlig at $\frac{1}{5}$ af Sognemenighedsmedlemmerne skal kunne faa en anden Præst ansat.

Saa er der endelig en Bestemmelse, som, saa vidt jeg hørte, den ærede sidste Taler heller ikke omtalte, men som jeg lægger en Hovedvægt paa. Det er den, at der ikke gives disse nye Menighedsraad direkte kristelige Opgaver. Det fandt Sted efter Menighedsraadsloven af 1903 og ogsaa efter det Forslag, som det ærede Medlem fra Ringkøbing (J. C. Christensen) indbragte i 1900 som Folketingsmand, altsaa inden han som Minister forelagde det Forslag, der blev til Loven af 1903, og altsaa inden Landstinget havde sat sit Præg paa den Lov, der endelig gennemførtes. I alle disse tidligere Forslag stod, at Menighedsraadet skulde — det var formuleret forskelligt, men gik i alt væsentligt ud paa, at det skulde — støtte Præsten i at fremme et sundt kristeligt Liv. Det findes ikke her. Allerede det kirkelige Udvalgs Forslag om Menighedsraad afsvækkede det meget betydeligt, og under den Behandling, det kirkelige Udvalg foretog, blev det fra første gennem anden til tredje Behandling stadig afsvækket mere og mere. Man er aabenbart bleven mere og mere betænkelig ved den Bestemmelse at give saadanne Sogne-Menighedsraad en direkte positiv kristelig Opgave. Her er

det helt udgaaet, og til yderligere Stadfæstelse deraf foreslaar Kultusministeren, i Overensstemmelse med det kirkelige Udvalgs Behandling, i § 23, at Præsten er i sin Embedsvirksomhed, herunder den private Sjølesorg, uafhængig af Menighedsraadet, altsaa den fuldkomne Modsætning til Bestemmelsen i Loven af 1903 om, at Menighedsraadet skulde understøtte Præsten ogsaa i Sjølesorgen. Jeg bekæmpede den Gang meget bestemt denne Bestemmelse. Jeg gjorde gældende, at er der noget i hele den vide Verden, der er personligt, individuelt, intimt personligt, er det dog det, man kalder Sjølesorg med et daarligt, fremmed Ord, Sjølepleje. Det at give en lovordnet Organisation lovordnet Adgang og Pligt til at deltage med Præsten i noget saa intimt personligt fandt jeg ganske forkasteligt. Det glæder mig i høj Grad, at den højtærede Kultusminister har ladet denne Bestemmelse udgaa og endogsaa positivt har slaaet fast, at Menighedsraadet ikke har og ikke bør have noget dermed at gøre. Endnu kunde jeg nævne, at det foreliggende Forslag giver større Adgang til Afholdelse af Menighedsmøder, Sogne-Menighedsmøder, end det tidligere. Der var kun en enkelt lille Bestemmelse om, at der kunde indkaldes saadanne Menighedsmøder. Her bestemmes, at flere Sager — det er endda nogle af de betydningsfuldeste Sager, Menighedsraadet har med at gøre — kunne kun afgøres, efter at der er sammenkaldt et saadant Menighedsmøde, og der ligger maaske her en Spire, som kunde føre til noget, jeg her har nævnt, noget bedre end det, her foreslaas. Jeg skal om lidt komme dertil.

Jeg erkender altsaa og udtaler ogsaa paa mit Partis Vegne vor Erkendtlighed af disse Fremskridtsbestræbelser, der have givet sig Udslag i denne halve Snes Fremskridt, jeg her har nævnt. Men paa den anden Side maa jeg hævde, at disse Fremskridtsbestræbelser efter vor Mening ikke ere tilstrækkelig konsekvent gennemførte. Jeg skal nævne nogle Punkter — der vil være ogsaa andre Ting, der kunde fremdrages, men da jeg har hørt, at Sagen skal gaa i Udvalg, vil jeg forbeholde mig at drage disse mindre Ting frem i Udvalget. Det er selvfølgelig et Fremskridt — det